ለታክሲ ትራንስፖርት አገልግሎት የሚውሉ ተሽከርካሪዎች ከቀረጥና ታክስ ነፃ እንዲሆኑ ስለሚፈቅድ መመሪያ የተዘጋጀ አጭር መግለጫ

1. መግቢያ

በአዲስ አበባ እና በሌሎችም ትላልቅ የአገራችን ከተሞች የታክሲ ትራንስፖርት አገልግሎት በመስጠት ላይ ከሚገኙት ተሽከርካሪዎች ውስጥ አብዛኛው ከ50 ዓመታት በላይ ያገለገሉ ናቸው። እነዚህ ተሽከርካሪዎች በእርጅና ብዛት አጥጋቢ የሆነ አገልግሎት የማይሰጡ መሆኑም በላይ ከፍተኛ የመለዋወጫ ቃፍላጎት እና የነዳጅ ፍጆታ ያላቸው በመሆኑ አገሪቱን ለከፍተኛ የውጭ ምንዛሪ ወጪ በመዳረግ ላይ ይገኛሉ።

የእነዚህ ታክሲዎች ባለቤቶችም ለመለዋወጫ ለነዳጅ ፍጆታ ከፍተኛ ወጪ የሚያወጡ በመሆኑ ከአገልግሎቱ የሚያገኙት ገቢ ኑሮቸውን በተገቢው መንገድ መምራት የሚያስችል አይደለም።

በሌላ በኩል በትላልቅ ሆቴሎችና በአውሮፕላን ማረፊያዎች የታክሲ አገልግሎት በመስጠት ላይ የሚገኙት ተሽከርካሪዎች ወደ አገራችን ለሚመጡ ቱሪስቶች ተገቢውን አገልግሎት ለመስጠት የማያስችሉ በመሆኑ ቱሪስቶች በአገራችን ባለው የታክሲ አገልግሎት ላይ ከፍተኛ ቅሬታ ያሰማሉ።

እነዚህን ችግሮች በማስወገድ የከተሞችን ዕድገት የሚመጥን የታክሲ አገልግሎት እንዲኖር ለማድረግ በአሮጌ ተሽከርካሪዎች ምክንያት የሚከሰተውን የአየር ብክለት፣ የትራፊክ አደጋ፣ የውጭ ምንዛሪ ወጪ መቀነስ እንዲሁም በታክሲ አገልግሎት ሥራ ላይ የተሠማሩ ዜጎችን ኑሮ ለማሻሻል አዳዲስ ተሽከርካሪዎች በተመጣጣኝ ዋጋ ለገበያ የሚቀርቡበትን ሁኔታ ማመቻቸት አስፈላጊ ሆኖ ተገኝቷል።

በዚህ ረገድ ለታክሲ ባለንብረቶች የሚደረገው ድጋፍ ለአገር ውስጥ የተሽከርካሪ መገጣጠሚያ ፋብሪካዎች ተጨማሪ የገበያ ዕድል በመፍጠር ለእነዚህ ፋብሪካዎች መስፋፋት እንዲያግዝና ለዜጎችም ተጨማሪ የሥራ ዕድል ለመፍጠር እንዲያስችል ድጋፉ የሚደረገው ከአገር ውስጥ የተገጣጠሙ ተሽከርካሪዎችን ለመግዛት እንዲሆን ማድረግ ተገቢ ይሆናል።

በመሆኑም መመሪያው በከተሞች አስፈላጊ የሆነ የታክሲ ትራንስፖርት አገልግሎት እንዲኖር ለማድረግ የታክሲ እና የአገር ውስጥ የተሽከርካሪ መገጣጠሚያ ፋብሪካዎችን ማስፋፋት ለማገዝ የሚያስችል ይሆናል።

2. የቀረጥና ታክስ ነፃ መብቱ ተጠቃሚዎች

የታክሲ አገልግሎት ሥራ የሚፈለገውን አገልግሎት በብቃት ለመስጠት የሚችለው በተደራጀ እና በተቀናጀ አኳኋን ሲመራ መሆኑ ግልፅ ነው።
ይህም በመሆኑ በመመሪያው ለታክሲ አገልግሎት የሚውሉ ተሽከርካሪዎች ከቀረጥና ታክስ ነፃ ሆነው እንዲገቡ የተቋቋመው መብት ተጠቃሚ ሊሆኑ የሚችሉት በታክሲ ባለንብረቶች ማህበር የተደራጁ ባለታክሲዎች ናቸው።

3. የመብቱ አጠቃቀም

3.1

በመግቢያው እንደተገለፀው ከመመሪያው ዓላማዎች አንዱ የአገር ውስጥ የተሽከርካሪ መገጣጠሚያ ፋብሪካዎችን ማስፋፋት ማበረታታት በመሆኑ ከቀረጥና ታክስ ነፃ የሚሆኑት በተሽከርካሪ መገጣጠሚያ ፋብሪካ ሙሉ በሙሉ በተበተነ ወይም በከፊል በተበተነ ሁኔታ ወደ አገር በሚገቡ የተሽከርካሪ አካላት በአገር ውስጥ የተገጣጠሙ ተሽከርካሪዎች ናቸው።

3.2

የተሽከርካሪ መገጣጠሚያ ፋብሪካዎች ለታክሲ አገልግሎት የሚውሉ ተሽከርካሪዎችን ለማምረት ሙሉ በሙሉ በተበታተነ ወይም በከፊል በተበታተነ ሁኔታ ወደ አገር የሚያስገቡዋቸውን የተሽከርካሪ አካላት ከቀረጥና ታክስ ነፃ ሆነው በጉምሩክ ቦንድድ መጋዘን በማከማቸት ለተሽከርካሪዎቹ ማምረቻ መጠቀም ወይም እነዚህን የተሽከርካሪ ቀረጥና ታክሱን ከፍለው ወደ አገር ካስገቡ በኋላ በእነዚህ አካላት የተመረቱ ተሽከርካሪዎች ለታክሲ ባለንብረቶች ሚሸ በር የተሸጠ መሆኑን የሚያረጋግጥ ማስረጃ በማቅረብ የቀረጥና ታክሱ ሂሳብ ከጉምሩክ ኮሚሽን እንዲመለስላቸው ማድረግ ይችላሉ።

3.3

አገልገሎት በማስጠት ላይ የሚገኙ ታክሲዎችን በአዲስ ለመተካት የሚፈልጉ የታክሲ ባለቤቶች ማህበር አሮጌውን ተሽከርካሪ ስለሚያስወግዱበት አሠራር፣
አዲስ የሚገዙትን ተሽከርካሪ ለታክሲ አገልግሎት ብቻ የሚጠቀሙበት መሆኑን የሚገልፅ ውል ከፌዴራል ትራንስፖርት ባለሥልጣን ጋር መፈፀም ይኖርባቸዋል።

4. መብቱ የሚቆይበት ጊዜ

በዚህ መመሪያ የተቋቋመው ልዩ ከቀረጥና ታክስ ነፃ የመሆን መብት የተወሰነ ዓላማን ለማሳካት የታቀደ በመሆኑ ዓላማው መሳካቱ ሲረጋገጥ መብቱ ሊቋረጥ ይገባል።

በመሆኑም ጉዳዩ የሚመለከታቸው የመንግሥት መሥሪያ ቤቶች ለረዥም ዓመታት በታክሲ አገልግሎት ሥራ ላይ ተሠማርተው የነበሩ ተሽከርካሪዎች በአዲስ ተሽከርካሪ መተካታቸውን እንዲሁም በታክሲ ትራንስፖርት አቅርቦት እና ፍላጎት መካከል መጣጣም መኖሩን ለማረጋገጥ በየጊዜው እየተገናኙ ግምገማ ማድረግ ይኖርባቸዋል።

በግምገማው በመመሪያው የተቋቋመው መብት ዓላማውን ያሳካ መሆኑ ከተረጋገጠ መመሪያው ተሽሮ በመደበኛው ተሽከርካሪ ወደ አገር የማስገባት ሥርዓት የሚተካ ይሆናል።